

NOI APARIȚII EDITORIALE

**LUMEA DE AZI
2015**

**ENCICLOPEDIA POLITICĂ ȘI MILITARĂ
(STUDII STRATEGICE ȘI DE SECURITATE)**

Coordonatori: dr. TEODOR FRUNZETI, dr. VLADIMIR ZODIAN

RECENZIE

Pe data de 21 mai 2015 Academia Oamenilor de Știință din România și Editura RAO au lansat cartea **LUMEA DE AZI 2015**, coordonatori: dr. Teodor Frunzeti și dr. Vladimir Zodian. Evenimentul a avut loc în cadrul Salonului de carte Bookfest, la standul Editurii RAO din Complexul Romexpo.

Seria **LUMEA DE AZI** apare din anul 2005, aceasta fiind a șasea ediție. Cele șase volume ale ediției sunt complementare și prezintă studii strategice și de securitate, iar „**LUMEA DE AZI 2015. Enciclopedie politică și militară. Studii strategice și de securitate**” este structurată pe două părți: I. Studii de securitate și II. Dezvoltare și modernizare.

Partea I tratează următoarele teme: procese social-economice în circumstanțele globalizării și regionalizării; transformări în raporturile de putere în secolul XXI; politică externă și diplomație; organizații internaționale în actualul mediu de securitate; epoca post-Război Rece; conceptul de smart defence și planificarea apărării; Lumea 2015, riscuri și amenințări; NATO – evoluții după Summitul din

Țara Galilor; NATO și provocările lumii actuale; Marele Orient – Evoluții recente. Lucrarea surprinde modificările dramatice ce au loc în mediul internațional, în care puterile revizioniste testează capacitatea de rezistență a lumii occidentale, iar formele hibride de autoritarism sunt în creștere, în timp ce în proximitatea României, acțiunile militare din Ucraina reprezintă o provocare directă și foarte violentă la adresa bazelor juridice și teritoriale ale securității spațiului european.

În partea a II-a se prezintă situația economiei mondiale între anii 2014-2015, indicatorii economiei mondiale, starea economică a principalilor actori internaționali, perspectivele economiei mondiale pentru anul 2015, puterea economică și modernizarea, teoriile, strategiile și politicile de dezvoltare social-economică, competiția economico-socială în secolului XXI, dezvoltarea durabilă, lumea în schimbare și politica externă a României în contextul crizei din Ucraina.

Lucrarea menționează tendințele de globalizare și regionalizare deosebit de puternice ale mediului internațional care afectează mediul de securitate și cei mai activi agenți ai acestui proces: statele dezvoltate, marile puteri emergente, principalele organizații economice internaționale, firmele transnaționale și multinaționale și numeroasele ONG-uri.

În opinia coordonatorilor și autorilor acestei enciclopedii politico-militare, „contextul internațional actual este deosebit de dinamic, caracterizat de transformări globale semnificative în planul securității, în care puterile revizioniste testează capacitatea de rezistență a lumii occidentale, iar formele hibride de autoritarism sunt în creștere”. Aceștia apreciază că „în proximitatea României, acțiunile militare din Ucraina reprezintă o provocare directă și foarte violentă la adresa bazelor juridice și teritoriale ale securității spațiului european. Emergența unei entități teroriste precum Statul Islamic și criminalitatea transfrontalieră cu multiple dimensiuni completează tabloul unei lumi în schimbare”. În ceea ce privește politica externă a României se menționează că „Diplomația României din anii 1990-2014 evidențiază capacitatea Bucureștiului de a face față gravelor amenințări și pericole actuale și de perspectivă. România s-a afirmat astfel ca un partener constructiv în ONU, NATO, UE, în ansamblul raporturilor externe”.

Lucrarea tratează și problemele complexe ale UE și statelor membre, care au fost obligate să-și deschidă piața (piețele) în fața concurenței străine acerbe. Cu excepția Germaniei, aproape toate celelalte state membre UE nu pot rezista concurenței străine (est-asiatice) deoarece nu mai dețin sectoare industriale puternice, au costuri de producție mult mai mari (ca urmare a unor salarii de 10 ori mai mari decât cele din Asia), inovația a rămas mult în urma Japoniei, Chinei și SUA, nu există o corelație între politicile economice ale statelor membre UE, iar statele mai puternice (Germania, Franța, UK) au transformat pe cele mai slabe

(cum ar fi, de exemplu, România) în „structuri total dependente”, lipsite de instituții financiare naționale reale și de strategii economico-sociale autonome.

Anii 2001-2003 reprezintă apogeul tentativei de restructurare a lumii sub egida SUA (ca lume unipolară), dar Rusia, China, India, Brazilia, Uniunea Sud-Africană, statele Golfului etc, MERCOSUR și ASEAN susțin conceptul de lume multipolară în care rolul decisiv în asigurarea securității internaționale revine Consiliului de Securitate al ONU; totodată puterile regionale (Rusia, China, UE etc.) și-au delimitat sfere proprii de interese.

Ca urmare, lipsește astăzi un leadership mondial care să fie recunoscut unanim, iar SUA își exercită de o manieră ezitantă „angajamentele globale”. SUA au testat trecerea de la puterea mondială la cea globală (terestră, maritimă, aeriană și spațială). NATO – instrumentul de planificare și operare globală (al puterii globale) – promovează capitalismul de drept, economia privată și democrația.

Menționăm că autorii și coordonatorii acestui volum l-au publicat sub egida Academiei Oamenilor de Știință din România, domnul prof. univ. dr. Teodor Frunzeti fiind membru titular al Academiei și președintele Secției de Științe Militare al AOȘR.

Lucrarea este foarte îngrijit redactată, are un stil cursiv, o mare valoare științifică, multe noutăți puse în circulație pe această temă fapt pentru care ea se recomandă de la sine și cititorul o poate aprecia în consecință.

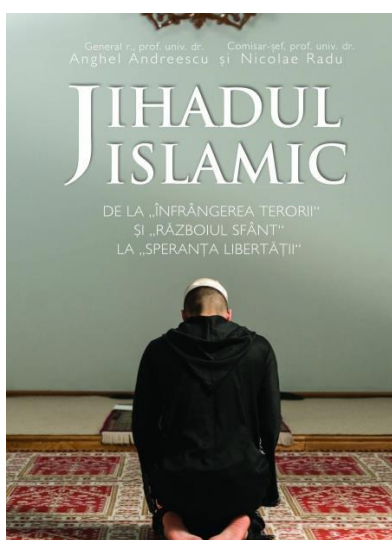
*Colonel (r) prof. univ. dr.
Ing. Eugen SITEANU*

JIHADUL ISLAMIC
EDITURA RAO, 2015

Autori: General (r) prof. univ. dr. ANGHEL ANDREESCU,
Comisar-șef prof. univ. dr. NICOLAE RADU

RECENZIE

Lucrarea este destinată unei mai bune percepții a islamului de către publicul larg, însă și a diferențelor culturale aflate la originea disensiunilor sau conflictelor dintre națiuni, state și civilizații ceea ce reprezintă o mare realizare a autorilor, general prof. univ. dr. Anghel Andreescu și comisar-șef prof. univ. dr. Nicolae Radu.

În mod cert, interesele pentru controlul resurselor de energie sunt la fel de omniprezente, așa cum este și terorismul. Chiar să fie adevărate teoriile conspirațiilor cu privire la atacurile teroriste de la 11 septembrie 2001? Să fie oare Statul Islamic un nou produs al SUA? O astfel de întrebare se impune cu atât mai mult cu cât Al Baghdadi a fost prizonier în Guantanamo, între 2004 și 2009. A fost Al Baghdadi recrutat de forțe oculte pentru a construi o armată capabilă să dărâme președintele sirian Bashar al Assad? De ce își doresc americanii controlul în Siria? Să fie oare adevărat că atunci când nu există terorism, posibile forțe interesate îl fac să apară? Osama bin Laden nu mai există, dar organizația Al-Qaeda a supraviețuit. Să fie întâmplător acest lucru? Cine își dorește pacea cu adevărat? În condițiile în care Islamul este joncțiunea dintre Dumnezeu ca atare și om, cum a fost posibilă promovarea sintagmei „terorism islamic”? Să fie vorba doar de o avalanșă de discursuri care au drept subiect nu fenomenul islamic contemporan, ci doar interesul pentru petrolul țărilor arabe? Autorii, general (r) prof. univ. dr. Anghel Andreescu și comisar șef prof. univ. dr. Nicolae Radu manifestă un simț aparte pentru analiza de intelligence și îndeamnă, printr-un excelent parcurs științific, la pace și înțelepciune. Din nefericire pentru pacea lumii, islamul este exploatat în interesele politice personale al unor extremiști teroriști. Cauza declanșării și perpetuării conflictelor și a jihadului se datorează nerespectării Coranului cel Sfânt.

Autorii fac o amănunțită analiză a jihadului, a semnificației celor cinci stâlpi ai credinței islamice (mărturisirea de credință, rugăciunea, pelerinajul la

Mecca, postul de Ramadan și dania rituală) pe care-i interpretează și din perspectiva „escatologiei islamice” ce prezintă sfârșitul lumii și judecata finală a oamenilor și explică Coranul, denumit și „Cuvântul lui Dumnezeu”, care promovează o etică bazată pe cumpătare și bun-simț.

Plecând de la prezentarea jihadului și de la izvoarele istorice, în special de la Coran, Tradiții și legea sacră islamică (sharia), cei doi distinși autori au reușit să aducă în prim-plan teologia războiului, a păcii, istoria Profetului Mahomed și a urmașilor săi, secta asasinilor, organizațiile teroriste și structurile antidemocratice (Hesbollah, Hamas, Jihadul Islamic Palestinian, Al-Qaida etc.).

În România, musulmanii susțin dialogul și respectul față de valorile religioase și doresc să promoveze aceste dorințe și atitudini și în Uniunea Europeană. Însă la începutul secolului XXI, sectele, intoleranța și extremismul sunt susținute logistic și financiar de unele state pentru a încerca să dezbine comunitatea musulmană și să prejudicieze modelul de viață interetnic și interreligios care există de aproape opt secole în România.

Autorii trag concluzia că jihadul este „calea cea mai dreaptă de îndreptare a răului din tine”, iar islamul reprezintă pentru cei mai mulți dintre musulmani o religie a păcii, cunoscută prin „adeziunea la pacea lui Dumnezeu”. A judeca terorismul drept un produs al islamului și islamul ca pe o religie violentă este o mare greșală pentru că această religie este pentru musulmani o religie a păcii care interzice uciderea unor oameni nevinovați, ea fiind de fapt religia libertății, păcii, binelui și îndurării. Ca urmare, autorii conchid că „este vremea să se renunțe la sintagma terorist islamic în favoarea celei de terorist care invocă în mod abuziv islamul”.

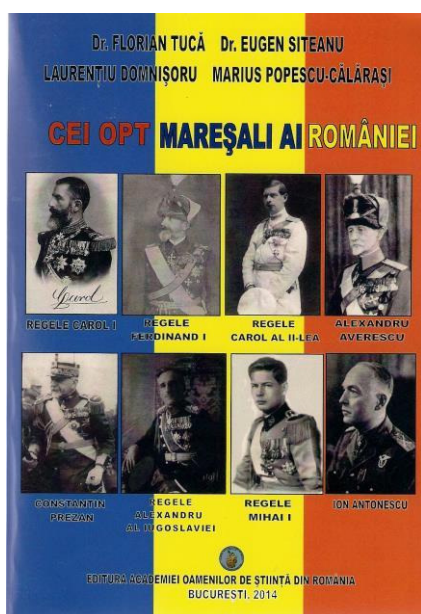
**Colonel (r) prof. univ. dr.
Ing. Eugen SITEANU**

CEI OPT MAREȘALI AI ROMÂNIEI
EDITURA ACADEMIEI OAMENILOR DE ȘTIINȚĂ DIN ROMÂNIA, 2014
Autori: dr. FLORIAN TUCĂ, dr. EUGEN SITEANU,
LAURENȚIU DOMNIȘORU, MARIUS POPESCU-CĂLĂRAȘI

RECENZIE

A prezenta o carte cu un titlu atât de înalt - „**Cei opt mareșali ai României**” - reprezintă pentru mine o mare onoare și o plăcere evidentă. În același timp, acest volum reprezintă și un valoros act de cultură militară; a scrie despre el presupune o mare responsabilitate. Onoarea este determinată de faptul că autorii lucrării sunt camarazi de-ai mei de oaste, iar doi dintre ei și membri ai Academiei Oamenilor de Știință din România. Plăcere, deoarece mi se oferă ocazia să mă refer nu la o carte oarecare, ci la una cu un subiect pe cât de interesant și instructiv, pe atât de pretențios și destul de rar tratat până acum în literatura istorică românească. Responsabilitatea este determinată de faptul că trebuie să fii în măsură să apreciezi și să judeci, cu o deplină

competență, autoritate și obiectivitate, demersul științific în cauză.

Ca să fiu sincer, la început, atunci când autorii mi-au oferit manuscrisul pentru a-l citi și a scrie, după aceea o scurtă prezentare, am stat câteva clipe în cumpănă deoarece anul trecut a apărut lucrarea „Mareșali ai României”, în editura RAO, sub coordonarea domnului general (r) prof. univ. dr. Teodor Frunzeti și a domnului dr. Ion Giurcă. M-am gândit că subiectul a fost tratat exhaustiv, dar lucrarea „Cei opt mareșali ai României” începe cu o noutate: primul mareșal din lume a fost Sun Zi (Tzî) din statul chinez Wu, în anul 510 î. Hr. Așadar, subiectul cere nu doar cunoștințe de cultură generală și de specialitate, ci și capacitatea de a judeca o carte așa de interesantă și de pretențioasă, așa cum aveam să o socotim a fi după citirea manuscrisului. Am lecturat manuscrisul pe îndelete și cu toată atenția, cu scopul de a reține din el aprecieri, idei și, în special, concluzii ce urma să le consemnez. Și iată ce am constatat, în cele din urmă: este o carte excepțională din toate punctele de vedere. Spun acest lucru nu de complezență sau pentru a-i lăuda pe cei patru autori. Fac o atare afirmație nu în grabă, ci după o analiză lucidă și

temeinică. Am citit până acum mai multe lucrări cu o temă asemănătoare. Ba, mai mult, la unele dintre ele le-am întocmit „**Cuvântul de început**”. În ceea ce privește însă cartea de față, eu o socotesc a fi, fără teama de a greși sau a exagera, una dintre cele mai reușite și mai reprezentative, mai bine documentate și mai frumos scrise din punct de vedere literar. M-a captivat, mai întâi de toate, titlul cărții. El este clar, expresiv, atractiv pentru lectură, dar și cu totul original. Este o remarcă pe care o fac fără nici un fel de rezerve. Referindu-mă tot la titlul cărții, apreciez ca fiind foarte interesantă disputa dintre autorii lucrării în privința denumirii ei, fapt pe larg consemnat în partea de încheiere a demersului științific și în cuvântul „**Din partea autorilor**”, deoarece, inițial, respectiv în urmă cu doi ani, lucrarea se numea „Cei șapte mareșali ai României” pentru că regele Carol I a fost mareșal al Armatei Germane. Binevenite și rodnice aveau să fie apoi și discuțiile autorilor în privința structurii cărții. În consecință, ei au decis ca în prima parte a lucrării să se trateze ceva mai pe larg problemele strâns legate de conținutul și de evoluția cuvântului sau a noțiunii de mareșal în unele state din lume, cu precădere în cele din Europa și din România. În mod concret, din cele ce sunt relatate în carte, rezultă că denumirea demnității, rangului sau a gradului de mareșal, care, în decursul timpului, a avut numeroase înțelesuri, are o vechime de câteva milenii în unele state din lume, ca de pildă în China. În ceea ce privește statele europene mai mari, precum Italia, Franța, Germania, Rusia, Imperiul Britanic și altele, denumirea, rangul sau gradul de mareșal au fost preluate și aplicate în condiții specifice, doar cu câteva secole în urmă. În sfârșit, așa cum rezultă cu deplină claritate și din paginile cărții, în statele mijlocii și mici de pe continentul nostru, implicit în România, demnitatea, rangul sau gradul de mareșal și-au găsit aplicabilități practice abia în secolele XIX și XX, cu precădere înainte, în timpul și după Primul Război Mondial. Așadar, în istoria universală, în cea europeană și respectiv, în cea din România, așa cum bine se consemnează în paginile lucrării cuvintele sau noțiunile de mareșal și practica acordării acestui înalt și onorant titlu sau grad au apărut în locuri, în condiții și în perioade diferite, au avut înțelesuri și aplicabilități specifice de la o epocă la alta și de la un stat la altul.

La noi, la români, așa cum se afirmă în mod clar și argumentat în cartea semnată de cei patru autori militari, au fost cinci etape distincte în ceea ce privește primirea sau acordarea demnității, rangului sau a gradului de mareșal unor ilustre personalități românești sau străine. Iată care sunt acestea în mod cronologic: în anul 1909 a fost onorat cu titlul de feldmareșal al Germaniei regele Carol I, pentru ca după numai câțiva ani, același personaj avea să primească „Bastonul de mareșal” de la împăratul Rusiei; în anul 1918, a fost rugat să primească demnitatea de mareșal al României și respectiv „Bastonul de mareșal”, regele Ferdinand I; în vara anului 1930, în Parlamentul Țării noastre s-a adoptat „**Legea relativă la crearea**

demnității de mareșal al României”, iar în conformitate cu prevederile acestui act legislativ, în toamna aceluiași an vor primi demnitățile de mareșali, cărțile specifice de mareșali și bastoanele de mareșali regele Carol al II-lea și doi militari de profesie – generalii Alexandru Averescu și Constantin Prezan; în anul 1933 a fost înălțat la demnitatea de mareșal o ilustră personalitate de stat străină, adică regele Alexandru al Iugoslaviei; în vara anului 1941, doi reputați oameni de stat din țara noastră, regele Mihai I și generalul Ion Antonescu, vor fi onorați și ei de către cei în drept cu demnitățile și gradele de mareșali ai României. De atunci încolo, în România nu se vor mai acorda aceste înalte și strălucitoare distincții.

În privința celor relatate în carte privitoare la prezentarea celor opt mareșali ai României, în capitole distincte, noi găsim de cuviință să-i apreciem pe autori că au procedat așa. În cuprinsul acestor capitole sunt prezentate succint date biografice semnificative referitoare la fiecare personaj în parte și în mod cu totul deosebit se reliefează calitățile, însușirile și meritele pe care le-au avut fiecare dintre ei atunci când au primit înalta și strălucita demnitate sau grad, citându-se la locurile potrivite, conținutul decretelor prin care aceștia au fost înnoțiați cu titlul de mareșal și relatându-se apoi și ecourile pe care le-au avut în presa românească și străină, privitoare la unele evenimente istorice. În privința acestor capitole ale lucrării, dorim să mai subliniem, faptul că ele reprezintă fondul de bază al lucrării; apoi că fiecare capitol este însoțit de un bogat aparat științific și în al treilea rând că ele se bucură de o ilustrație foto la fel de bogată, unele dintre aceste imagini fiind, spre bucuria și satisfacția subsemnatului, evident și a viitorilor cititori, cu totul inedite. Avem în vedere, în special, redarea chipurilor tuturor personajelor înfățișate care sunt prezentate în carte în principal în uniformă de mareșali, au piepturile pline de decorații, dar și de imaginile foto privitoare la monumentele și însemnele memoriale ce s-au înălțat pe teritoriul României în onoarea și întru slava acestor mareșali. În sfârșit, dar nu în cele din urmă, nu putem trece cu vederea peste faptul că fiecare capitol în parte și toate la un loc sunt scrise, nu doar argumentat și documentat, ci și cu un vibrant fior național patriotic, fapt mai rar întâlnit în ultimii ani, în cărțile cu tematică istorică. Nu ne propunem să ne referim, în continuare, la alte aspecte pozitive ale lucrării. Nu de alta, ci pentru că, am repeta, poate cu alte cuvinte, ceea ce se spune în carte. O lucrare bună sau excelentă, cum apreciem noi că este și cartea de față, se recomandă de la sine. Cititorul o are la dispoziție și, ca atare, o poate aprecia el după cuviință. Socotim însă necesar să mai relevăm doar faptul că lucrarea, în totalitatea ei, este foarte îngrijit redactată, are un stil cursiv și

beneficiază de o bogată bibliografie. Nu putem trece cu vederea și peste faptul că autorii au publicat cartea sub egida Academiei Oamenilor de Știință din România. Pentru valoarea științifică a lucrării, pentru noutățile puse în circulație pe această temă, pentru stilul foarte îngrijit și caldul fior național – patriotic în care este scrisă, pentru frumusețea copertilor dar și pentru alte calități evidente ale cărții intitulate „**Cei opt mareșali ai României**”, țin să-i felicit pe cei patru camarazi de-ai mei care au scris această nouă și binevenită operă științifică. În consecință, vă recomand cu căldură, stimați cititori, această carte. Sunt ferm convins că în urma lecturii ei veți fi mulțumiți și o veți aprecia, ca și mine.

General (r) prof. univ. dr. Anghel ANDREESCU

